

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.410.012.06.2020

Pan Józef Ciągwa
Przewodniczący Zarządu Głównego
Towarzystwa Słowaków w Polsce
31-150 Kraków
ul. Świętego Filipa 7

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/006 - Współpraca organów administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Towarzystwo Słowaków w Polsce w Krakowie, ul. Świętego Filipa 7, 31-150 Kraków.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Józef Ciągwa ¹ , Przewodniczący Zarządu Głównego Towarzystwa Słowaków w Polsce ² .
Zakres przedmiotowy kontroli	Współpraca z administracją rządową w zakresie realizacji zadań ze środków publicznych, w tym realizacja zadania publicznego pn. „Budowa Domu Kultury Słowackiej w Jablonce Orawskiej – etap I”.
Okres objęty kontrolą	Od 2017 r. do zakończenia czynności kontrolnych oraz dla zdarzeń wcześniejszych, o ile miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 3 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Jan Sulima, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/99/2020 z 23 czerwca 2020 r.

(akta kontroli str. 1)

II. Ocena ogólna kontrolowanej działalności⁴

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia wykonanie przez Stowarzyszenie zadania publicznego pn. „Budowa Domu Kultury Słowackiej w Jablonce Orawskiej – etap I” ⁵ .
Uzasadnienie oceny ogólnej	<p>Towarzystwo Słowaków w Polsce⁶ na realizację Zadania, na podstawie umowy nr 6662/WMNiE/2019, zawartej 4 października 2019 r.⁷, otrzymało od Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji⁸ dotację w kwocie 950 100 zł.</p> <p>Przewidziana w Umowie inwestycja została zrealizowana niezgodnie zarówno z zatwierdzonym projektem budowlanym, jak i zakresem określonym w ofercie realizacji Zadania z 16 września 2019 r.⁹, stanowiącej integralną część Umowy. Prowadzenie robót budowlanych niezgodnie z zatwierdzonym w pozwoleniu na budowę projektem budowlanym stanowiło wykroczenie z art. 93 pkt 6 ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane¹⁰.</p> <p>Towarzystwo wypełniło obowiązek przedłożenia sprawozdania z wykonania Zadania¹¹ w terminie określonym w Umowie, jednakże informacje w nim zawarte były niezgodne ze stanem faktycznym w zakresie rzeczywiście wykonanych robót budowlanych i danych finansowych. W związku z odstępieniem od realizacji inwestycji według pierwotnego projektu budowlanego, TSwP niezgodnie z warunkami Umowy i złożoną Ofertą zakwalifikowało i wykazało w sprawozdaniu końcowym jako koszty robót ziemnych sześć wydatków na łączną kwotę 44 500,00 zł, związanych</p>

¹ Zarząd Główny TSwP został wybrany Uchwałą XIII Krajowego Zjazdu TSwP z 28 września 2014 r., a jego skład nie zmienił się do zakończenia kontroli. W skład Zarządu Głównego wchodzi dwadzieścia osób, w tym: Przewodniczący, trzech Wiceprzewodniczących, Sekretarz Generalny, i 15 członków.

² Towarzystwo zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w rejestrze Stowarzyszeń 25 kwietnia 2006 r. Celem działania Towarzystwa jest realizacja zadań m.in. w zakresie: zrzeszania członków słowackiej mniejszości narodowej żyjącej w Polsce, obrona interesów narodowych, kulturalnych, religijnych i społecznych słowackiej mniejszości narodowej, podtrzymanie słowackiej tradycji narodowej, pielęgnowanie oraz rozwój słowackiej świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

³ Dz. U. z 2020 r., poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Zadanie.

⁶ Dalej: TSwP lub Towarzystwo.

⁷ Dalej: Umowa.

⁸ Dalej: Minister SWiA.

⁹ Oferta z taką datą została dołączona do Umowy. Dalej: Oferta. Towarzystwo pierwszą ofertę sporządziło 17 kwietnia 2019 r. i wraz z programem inwestycyjnym przekazało do MSWiA.

¹⁰ Dz.U z 2020 r., poz. 1333, dalej: Prawo budowlane.

¹¹ Z 29 stycznia 2020 r., dalej: Sprawozdanie końcowe.

w rzeczywistości ze zmianami projektowymi. Ponadto w sprawozdaniu tym uwzględniono, jako koszty realizacji zadania, nieprzewidziane w Ofercie wydatki administracyjne w wysokości 88 508,17 zł.

Towarzystwo prowadziło dla Zadania wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową, zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹², art. 16 ust. 5 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie¹³ oraz przepisami ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁴ i § 6 ust. 1 Umowy.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Realizacja wybranego zadania publicznego

1.1. Kontrolą objęto realizację zadania publicznego pod nazwą *Budowa Domu Kultury Słowackiej w Jabłonce Orawskiej – etap I*. W wyniku przeprowadzonego konkursu ofert¹⁵ Minister SWiA zawarł z TSwP 4 października 2019 r. Umowę na realizację ww. Zadania w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2019 r., zgodnie z kalkulacją przewidywanych kosztów realizacji Zadania, określoną w Ofercie. Minister SWiA zobowiązał się do przekazania Towarzystwu dotacji w kwocie 950 100 zł (w dwóch transzach: 617 181,23 zł i 332 918,77 zł), co stanowiło 59,6% kosztów realizacji Zadania. Całkowity koszt realizacji Zadania określono w Ofercie na kwotę 1 593 600 zł. Miał on być sfinansowany ww. dotacją z MSWiA i wkładem własnym TSwP w kwocie 643 500 zł.

(akta kontroli str. 32-45, 166-173)

Celem Zadania było stworzenie nowoczesnego ośrodka kultury, w którym prowadzona będzie działalność mająca na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości słowackiej żyjącej na Orawie. Zakres przedmiotowy zadania obejmował: rozpoczęcie budowy i realizację prac związanych z budową Centrum Kultury Słowackiej w Jabłonce Orawskiej¹⁶, polegających na wykonaniu: robót ziemnych, fundamentów i stanu „0”, izolacji fundamentów, sutereny i parteru.

(akta kontroli str. 42-44)

1.2. MSWiA, zgodnie z Umową, przekazało Towarzystwu dotację w dwóch transzach, w łącznej kwocie 950 100 zł¹⁷.

W sprawozdaniu końcowym z realizacji Zadania sporządzonym w dniu 29 stycznia 2020 r.¹⁸, TSwP wykazało, że łączny koszt Zadania wyniósł 1 593 600,00 zł, z tego koszty administracyjne w kwocie 88 508,17 zł, które nie były przewidziane w Ofercie i koszty robót budowlanych – 1 505 091,83 zł. Koszty robót budowlanych zostały podzielone na koszty poniesione na wykonanie: robót ziemnych – 130 377,00 zł, fundamentów i stanu „0” – 414 414,83 zł, izolacji fundamentów – 10 200,00 zł, sutereny – 617 181,23 zł i parteru – 332 918,77 zł. Wg danych podanych w sprawozdaniu końcowym Zadanie zostało sfinansowane dotacją z MSWiA (950 100,00 zł¹⁹) oraz środkami własnymi (643 500,00 zł²⁰). W związku z realizacją Zadania nie uzyskano przychodów.

(akta kontroli str. 55-61)

Kontrola wykazała, że faktyczny całkowity koszt realizacji Zadania, wynikający z ewidencji księgowej, wyniósł 1 524 733,05 zł i był niższy od wykazanego w ww. sprawozdaniu o 68 866,95 zł, tj. o 4,3%. Różnica była spowodowana wykazaniem

¹² Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., dalej: ufp.

¹³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, dalej: udpp.

¹⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.

¹⁵ Na realizację w 2019 r. zadań mających na celu realizację inwestycji służących zachowaniu tożsamości kulturowej mniejszości narodowych, etnicznych lub zachowaniu i rozwojowi języka kaszubskiego.

¹⁶ Dalej: budowa CKS w Jabłonce.

¹⁷ Tj. w dniu 18 października 2019 r. – 617 181,23 zł, i 17 grudnia 2019 r. – 332 918,77 zł.

¹⁸ Dalej: Sprawozdanie końcowe.

¹⁹ Wydatkowane na wykonanie sutereny i parteru.

²⁰ Wydatkowane na wykonanie: robót ziemnych, fundamentów i stanu „0” oraz izolację fundamentów.

w Sprawozdaniu kosztów administracyjnych w kwocie 88 508,17 zł, które nie były przewidziane w Ofercie przy jednoczesnym nieujęciu w sprawozdaniu wydatków w kwocie 19 641,22 zł, które zostały zaksięgowane jako poniesione na realizację Zadania.

(akta kontroli str. 60, 118, 207-208)

W trakcie kontroli NIK, 17 listopada 2020 r. Sekretarz Generalny TSwP sporządził zmienione sprawozdanie końcowe i przesłał je do MSWiA. W sprawozdaniu tym podano m.in., że w ramach I etapu budowy CKS w Jabłonce wykonano płytę fundamentową oraz parter i piętro. Korekta nie obejmowała danych dotyczących stwierdzonych przez NIK nieprawidłowości w zakresie finansowym, dotyczących: wydatków opłaconych ze środków własnych na łączną kwotę 44 500 zł, które nie dotyczyły prac budowlanych związanych z realizacją Zadania określonych w Ofercie (szerzej pkt. 1.4 wystąpienia pokontrolnego), a także wykazania w sprawozdaniu kosztów administracyjnych w kwocie 88 508,17 zł, które nie były przewidziane w Ofercie (pkt. 1.2. wystąpienia pokontrolnego, powyżej).

(akta kontroli str. 379-385)

1.3. Oględziny²¹ budowy budynku CKS w Jabłonce wykazały, że na trzech działkach o numerach ewidencyjnych: 3840/5, 3840/3 i 3839/2 położonych w Jabłonce przy ul. Ogrodowej była rozpoczęta budowa. Według stanu na dzień oględzin wybudowany był parter na płycie fundamentowej i piętro (bez stropu) oraz schody. Budynek nie był podpiwniczony. Sekretarz Generalny TSwP oraz uczestniczący w oględzinach inspektor nadzoru inwestorskiego oświadczyli, że stan budowy CKS w Jabłonce w dniu oględzin nie zmienił się od 31 grudnia 2019 r., kiedy to zostały zakończone i odebrane prace budowlane wykonywane w II półroczu 2019 r.

Prace były wykonane przez dwie firmy budowlane na podstawie umów z dnia 2 lipca 2019 r. (wykonano jednolitą płytę fundamentową) oraz 15 października 2019 r. (wykonano parter i piętro).

Stwierdzono, że na tablicy informacyjnej podano nieaktualne pozwolenia na budowę, tj. BA6740.1.1196.2012.RS z 17.12.2012 r., a powinno być BA.6740.1.340.2020.MM z 23.07.2020 r.

(akta kontroli str. 132-135, 145-147, 255-263)

Realizowane w ramach Zadania prace na budowie CKS w Jabłonce w II półroczu 2019 r.²² wykonywane były niezgodnie z projektem budowlanym zatwierdzonym decyzją Starosty Nowotarskiego nr 1186/2012 z 17 grudnia 2012 r., zakładającym budowę m.in. piwnic/suteren i parteru. Prace przeprowadzono bez zatwierdzonego projektu budowlanego, według nowej koncepcji – bez piwnic.

Kierownik budowy i inspektor nadzoru budowlanego 17 i 18 sierpnia 2020 r. w dzienniku budowy potwierdzili, że prace budowlane stwierdzone podczas oględzin zostały wykonane bez pozwolenia na budowę.

Inspektor nadzoru inwestorskiego²³ wyjaśnił, że po uzyskaniu od Sekretarza Generalnego TSwP informacji o rezygnacji z budowy podpiwniczenia, wpisem w dzienniku budowy z 14 lipca 2018 r. nakazał wstrzymanie wszelkich robót budowlanych i zlecenie projektantowi wykonania projektu zamiennego oraz uzyskanie zmiany pozwolenia na budowę. Decyzję taką podjął ze względu na wystąpienie istotnych odstępstw od projektu budowlanego, zatwierdzonego decyzją z 17 grudnia

²¹ Przeprowadzone przez kontrolującego w dniu 3 września 2020 r. w obecności Sekretarza ZG TSwP i Inspektora nadzoru inwestorskiego.

²² Tj. wykonano płytę zbrojoną oraz parter i piętro.

²³ Który posiada uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej nr GAS/A-94/84 z 15 lutego 1985 r. wydane przez Głównego Architekta Wojewódzkiego w Nowym Sączu, upoważniające go m.in. do kierowania, nadzorowania i kontrolowania budowy i robót budowlanych.

2012 r., określonych w art. 36a ust. 1 Prawa budowlanego, tj. zmian: kubatury, powierzchni zabudowy, wysokości, długości, szerokości i liczby kondygnacji.

(akta kontroli str. 176, 187-188, 201-205, 255-263, 377-378)

Nowy projekt budowlany CKS w Jabłonce został zatwierdzony decyzją Starosty Nowotarskiego nr 869/2020 z 23 lipca 2020 r.²⁴, która uprawomocniła się 1 sierpnia 2020 r.

(akta kontroli str.174-175, 196-199, 216, 282-290, 386-387)

Sekretarz Generalny TSwP oświadczył, że w czerwcu 2018 r., po zasięgnięciu opinii inspektora nadzoru inwestorskiego, podjął decyzję o zmianie projektu budowlanego dotyczącego budynku CKS w Jabłonce, ponieważ po rozpoczęciu prac ziemnych okazało się, że podłoże posadowienia budynku jest niejednorodnie geologicznie i występuje wysoki poziom wody gruntowej, co nie pozwalało na wykonanie prac ziemnych, a potem konstrukcyjnych zgodnie z pozwoleniem na budowę z 17 grudnia 2012 r. Tym samym zrezygnowano z budowy podpiwniczenia.

(akta kontroli str. 255, 345, 348)

W sprawie budowy w 2019 r. CKS w Jabłonce niezgodnie z decyzją o pozwoleniu na budowę Starosty Nowotarskiego z 17 grudnia 2012 r.²⁵ PINB w Nowym Targu, w reakcji na pismo kontrolera NIK, wszczął postępowanie kontrolne. Do dnia zakończenia kontroli NIK ww. postępowanie kontrolne nie zostało zakończone²⁶.

(akta kontroli str. 351-354)

Zgodnie z § 2 ust. 2 Umowy TSwP zobowiązane było do wykonania Zadania zgodnie z Ofertą. Według Oferty i załączonego do niej programu inwestycyjnego z 13 września 2019 r. realizacja Zadania w ramach I etapu budowy miała polegać na wykonaniu: robót ziemnych, fundamentów i stanu „0”, izolacji fundamentów, suterenu i parteru – na podstawie pozwolenia na budowę z 17 grudnia 2012 r. Jak wykazały oględziny, faktycznie zrealizowano prace w innym zakresie, ponieważ wykonano jednolitą płytę zbrojoną, a na niej parter i piętro, którego wykonania nie przewidywała Oferta .

(akta kontroli str. 33, 41- 45, 124-128, 132-135, 145-147, 174-175, 255-263, 386)

W wyniku oględzin budowy przeprowadzonych w dniu 3 września 2020 r. stwierdzono również, że na terenie budowy, który nie był ogrodzony od strony północnej i od strony ul. Ogrodowej, znajdował się dół z wodą o średnicy ok. 2 m i głębokości ok. 1,5 m, co stanowiło bezpośrednie niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia osób trzecich.

W związku z powyższym kontroler w trybie art. 51 ust. 1 ustawy o NIK, powiadomił Prezesa TSwP oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Nowym Targu²⁷ o stwierdzonym zagrożeniu.

Sekretarz Generalny TSwP wyjaśnił²⁸, że według stanu na dzień 12 września 2020 r. teren budowy został ogrodzony, a dół z wodą zabezpieczony.

PINB także potwierdził wykonanie ogrodzenia, a ponadto podał, że w sprawie budowy CKS w Jabłonce w 2019 r. niezgodnie z decyzją o pozwoleniu na budowę Starosty Nowotarskiego z 17 grudnia 2012 r.²⁹, w reakcji na pismo NIK, prowadzone jest postępowanie w trybie skargowym, a inspektorzy PINB przeprowadzą czynności kontrolne. Do dnia zakończenia kontroli NIK czynności te nie zostały wykonane.

(akta kontroli str. 132-135, 145-147, 227-228, 255-263 i 351-354)

²⁴ Wniosek o pozwolenie na budowę TSwP złożyło do Starostwa Powiatowego w Nowym Targu w dniu 13 marca 2020 r.

²⁵ Dalej: pozwolenie na budowę z 17 grudnia 2012 r.

²⁶ Informacje przedstawione w piśmie znak: PINB.071.38.2020 z 13 listopada 2020 r.

²⁷ Pismem z dnia 10 września 2020 r. Dalej: PINB.

²⁸ W piśmie znak: 124/20 z 12 września 2020 r.

²⁹ Dalej: pozwolenie na budowę z 17 grudnia 2012 r.

1.4. Badaniem objęto 100% wydatków poniesionych na realizację Zadania, sfinansowanych z dotacji lub ze środków własnych, tj. 35 dowodów księgowych o łącznej wartości 1 524 733,05 zł, ujętych w ewidencji księgowej TSwP na koncie analitycznym 082-0005 – Inwestycja w Jabłonce³⁰. Wszystkie zbadane dowody księgowe zostały prawidłowo opisane, zamieszczono na nich informację, że wydatek został sfinansowany ze środków MSWiA lub środków własnych. Wszystkie dowody zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i zatwierdzone do wypłaty przez Sekretarza Generalnego TSwP, a pod względem formalnym i rachunkowym przez główną księgową TSwP. Wszystkie wydatki objęte badaniem zostały poniesione w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2019 r., tj. w terminie określonym w § 2 ust. 1 Umowy. Cztery wydatki w łącznej kwocie 950 100,00 zł zostały opłacone ze środków dotacji, a pozostałe 31 ze środków własnych w kwocie 574 633,05 zł.

Sześć wydatków opłaconych ze środków własnych na łączną kwotę 44 500 zł nie dotyczyło prac budowlanych związanych z realizacją Zadania określonych w Ofercie.

(akta kontroli str. 316-319)

Towarzystwo, zgodnie z warunkami określonymi w Umowie:

- prowadziło wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową oraz wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych i wydatkowanych środków z dotacji (odpowiednio na kontach: 743-8 – dotacje MSWiA, i 082-0005 – inwestycja w Jabłonce), zgodnie z art. 152 ust. 1 ufp, art. 16 ust. 5 udpp i § 6 ust. 1 Umowy;
- złożyło sprawozdanie końcowe z realizacji Zadania według określonego wzoru³¹ w ciągu 30 dni od zakończenia realizacji Zadania, zgodnie z § 10 ust. 2 Umowy;
- umieściło na własnej stronie internetowej informację, że Zadanie było realizowane przy wsparciu Ministra SWiA, zgodnie z § 7 ust. 1 Umowy. Ponadto stosowne informacje zostały zamieszczone w miejscu wykonywania Zadania, tj. w Jabłonce;
- nie zbywało rzeczy zakupionych ze środków dotacji;
- nie uzyskało przychodów w związku z realizacją Zadania, w tym odsetek bankowych wynikających z oprocentowania rachunku bankowego³², a w związku z tym nie powstał obowiązek zwrotu tych przychodów, wynikający z § 11 ust. 4 Umowy.

(akta kontroli str. 55-64, 67, 255, 335-336)

1.5. Minister SWiA nie przeprowadzał kontroli realizacji Zadania przez Towarzystwo, ale Departament Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych³³ MSWiA, dokonał analizy sprawozdania końcowego z realizacji Zadania i e-mailem z 8 maja 2020 r. poinformował TSwP o zatwierdzeniu przez Ministra SWiA 5 maja 2020 r. informacji dotyczącej realizacji Zadania³⁴. W Informacji stwierdzono m.in., że TSwP na realizację Zadania poniosło koszty o 154 690,01 zł³⁵ niższe (tj. o 9,7%) niż założone w Ofercie, a z związku z tym, stosownie do § 4 ust. 1 Umowy³⁶, powinno zwrócić na rachunek bankowy MSWiA kwotę 92 254,71 zł³⁷, jako dotację pobraną w nadmiernej wysokości, w terminie 15 dni od daty upływu terminu

³⁰ Na którym księgowano wszystkie koszty związane z budową CKS w Jabłonce w kwotach netto. Wszystkie kwoty podane w wystąpieniu są kwotami netto.

³¹ Określonego w rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz.U z 2018 r., poz. 2057).

³² TSwP prowadziło wyodrębniony, nieoprocentowany rachunek bankowy

³³ Dalej: Departament, właściwy do rozliczenia/obsługi tego beneficjenta dotacji.

³⁴ Dalej: Informacja.

³⁵ Wg wyliczenia: 66 181,84 zł + 88 508,17 zł. Pierwsza kwota wynika z różnicy pomiędzy kosztem planowanym na wykonanie suterenu w Ofercie (617 181,23 zł), a kosztem faktycznie poniesionym wg kosztorysu powykonawczego (550 999,39 zł). A druga kwota to koszty administracyjne wykazane w sprawozdaniu końcowym, które nie były przewidziane w Ofercie.

³⁶ „W przypadku obniżenia całkowitego kosztu zadania publicznego, bez zmiany warunków umowy, wysokość dotacji ulega zmniejszeniu o taki sam procent, o jaki został obniżony koszt całkowity realizacji zadania. Różnica podlega zwrotowi na rachunek bankowy Zleceniodawcy nie później niż w terminie 15 dni od dnia upływu terminu realizacji zadania”.

³⁷ Wg wyliczenia: 9,7% z 950 100,00 zł.

realizacji Zadania, tj. do 15 stycznia 2020 r. Towarzystwo nie zwróciło powyższej kwoty na rachunek MSWiA, natomiast Sekretarz Generalny TSwP zwrócił się do MSWiA³⁸ z prośbą o umorzenie przypisanej do zwrotu części dotacji z uwagi na trudną sytuację w jakiej TSwP znalazło się w związku z pandemią COVID-19.

Minister SWiA nie podjął decyzji w kwestii umorzenia, natomiast powiadomił TSwP³⁹ o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu dotacji w powyższej kwocie. Pismem DB-S-0272-5-17/2020 z 1 października 2020 r. MSWiA powiadomiło Towarzystwo o zakończeniu tego postępowania, jednakże do czasu zakończenia kontroli NIK nie wydano decyzji administracyjnej określającej kwotę nienależnie pobranej dotacji podlegającej zwrotowi.

(akta kontroli str. 144, 156 240-241, 290-299, 303)

W odpowiedzi na pytanie kontrolera w trybie art. 29 ust. 1 pkt lit. f ustawy o NIK, Dyrektor Departamentu w MSWiA w kwestii prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu dotacji przez TSwP wyjaśnił⁴⁰, że z uwagi na wątpliwości w zakresie rozliczenia przedmiotowej dotacji, powstałe m.in. w wyniku ustaleń podnoszonych w pismach NIK, koniecznym będzie podjęcie dalszych czynności w sprawie, mających na celu wyjaśnienie tych wątpliwości, zgodnie z zasadą wyrażoną w przepisie art. 7 ustawy z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego⁴¹. Dyrektor Departamentu dodał, że wpływ na wynik prowadzonego postępowania może mieć ocena przesłanego przez TSwP skorygowanego sprawozdania z 17 listopada 2020 r.

(akta kontroli str. 369-370)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zadanie zostało zrealizowane niezgodnie z zakresem prac określonych w Ofercie, co było wymagane § 2 ust. 2 Umowy. Zgodnie z Ofertą w związku z realizacją Zadania, w ramach I etapu budowy miały być wykonane następujące prace budowlane: roboty ziemne, fundamenty i stan „0”, izolacja fundamentów, sutereny i parter. Faktycznie zrealizowano prace w innym zakresie, ponieważ wykonano jednolitą płytę zbrojoną, a na niej parter i piętro, którego wykonania nie przewidywała Oferta, co potwierdziły przeprowadzone przez kontrolera NIK oględziny placu budowy.

(akta kontroli str. 33, 41- 45, 256, 386)

Sekretarz Generalny TSwP wyjaśnił, że w związku z wystąpieniem *kurzajek błotnych*, *zmuszeni byliśmy do wykonywania robót na podstawie projektu zamiennego. Zadanie jako takie zostało wykonane w pełnym zakresie, może w zakresie nieznacznie innym, niż w ofercie, ale cel zadania został osiągnięty w bardziej korzystnej i bardziej funkcjonalnej formie. Zamiast suteren, które zagrożone były podmakaniem i ich użytkowanie byłoby ograniczone, uzyskano w ramach tych samych środków dodatkową, pełnowartościową powierzchnię.*

(akta kontroli str. 348)

Powyższe wyjaśnienie potwierdza jedynie fakt, że Towarzystwo zrealizowało Zadanie niezgodnie z zakresem prac określonych w Ofercie.

2. Prace budowlane wykonywane na budowie CKS w Jabłonce w II półroczu 2019 r.⁴² były realizowane niezgodnie z projektem budowlanym zatwierdzonym decyzją Starosty Nowotarskiego nr 1186/2012 z 17 grudnia 2012 r., zakładającym budowę m.in. piwnic/suteren, to stanowiło również wykroczenie, zgodnie z art. 93 pkt 6 ustawy Prawo budowlane. Prace te prowadzono bez projektu budowlanego,

³⁸ Pismem znak: 86/20 z 17 lipca 2020 r.

³⁹ Pismem znak: DB-S-0272-5-17/2020 z 2 lipca 2020 r.

⁴⁰ W piśmie znak: DWRMNI-E-WMNI-E-096-2/2020 z 20 listopada 2020 r.

⁴¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm.

⁴² Tj. wykonano płytę zbrojoną oraz parter i piętro.

według nowej koncepcji bez piwnic. Nowy projekt budowlany CKS w Jabłonce został zatwierdzony decyzją Starosty Nowotarskiego nr 869/2020 z 23 lipca 2020 r.⁴³, która uprawomocniła się dopiero 11 sierpnia 2020 r., a więc ponad siedem miesięcy od zakończenia robót budowlanych, sfinansowanych dotacją z MSWiA.

(akta kontroli str.174-175, 196-199, 216, 282-290, 386-387)

Sekretarz Generalny TSwP wyjaśnił, że prace budowlane wykonywane w II półroczu 2019 r. na budowie CKS w Jabłonce przez firmy budowlane nie były wykonywane bez wymaganego ustawą Prawo budowlane pozwolenia na budowę, gdyż nadal obowiązywała decyzja Starosty Nowotarskiego z 17 grudnia 2012 r.

(akta kontroli str. 347)

NIK nie neguje faktu obowiązywania w 2019 r. pozwolenia na budowę z 17 grudnia 2012 r., lecz stwierdza wykonywanie prac budowlanych niezgodnie z tym pozwoleniem.

3. Niezgodnie z Ofertą TSwP wykazało w sprawozdaniu końcowym w kosztach wykonanych robót ziemnych (130 337,00 zł) sześć wydatków na łączną kwotę 44 500,00 zł mimo, że nie były one związane z robotami ziemnymi, w tym:

- pięć faktur na łączną kwotę 43 000 zł⁴⁴ zostało wystawionych przez Pracownię Projektowania Architektonicznego jako zaliczka na wykonanie projektu architektoniczno-zamiennego CKS w Jabłonce, który został ostatecznie sporządzony w czerwcu 2020 r. i zatwierdzony decyzją Starosty Nowotarskiego z 23 lipca 2020 r.;
- jeden rachunek z 30 sierpnia 2019 r. na kwotę 1 500,00 zł wystawiony przez A. Ł. za wykonanie w dniu 21 sierpnia 2019 r. aktualizacji kosztorysu inwestorskiego dla budynku CKS w Jabłonce.

(akta kontroli str.60 i 316-332)

Sekretarz Generalny TSwP wyjaśnił, że według niego koszty te były jak najbardziej uzasadnione i zostały poniesione ze środków własnych, a bez nowej dokumentacji projektowej i kosztorysu nie byłoby możliwości kontynuowania budowy, po rezygnacji z realizacji podpiwniczenia (sutereny).

(akta kontroli str. 348)

NIK nie kwestionuje konieczności wykonania nowej dokumentacji projektowej i kosztorysu, jedynie stwierdza, że ww. koszty nie były ujęte w Ofercie i tym samym nie mogą być uznane za poniesione zgodnie z Umową.

4. W sprawozdaniu końcowym jako koszty realizacji Zadania uwzględniono nieprzewidziane w Ofercie wydatki na koszty administracyjne na kwotę 88 508,17 zł oraz nie uwzględniono wydatków na łączną kwotę 19 641,22 zł.

(akta kontroli str. 60, 118, 207-208)

Sekretarz Generalny TSwP w sprawie wykazania w sprawozdaniu końcowym kosztów administracyjnych wyjaśnił: „Nie rozumiem powodów nie uznania przez MSWiA tych kosztów, gdyż w przypadku umów cywilnych strony umowy są sobie równe i każda ze stron powinna mieć możliwość ujmowania kosztów administracyjnych w przypadku realizacji zadania publicznego. Bez kosztów administracyjnych nie byłaby możliwa realizacja przedmiotowego zadania”.

(akta kontroli str. 345-346)

5. Niezgodnie ze stanem faktycznym w sprawozdaniu końcowym oraz na pięciu fakturach wystawionych przez wykonawców robót budowlanych⁴⁵ i dołączonych do

⁴³ Wniosek o pozwolenie na budowę TSwP złożyło do Starostwa Powiatowego w Nowym Targu w dniu 13 marca 2020 r.

⁴⁴ Tj. faktury nr: 11/2019 z 25 czerwca 2019 r. (15 000 zł), 12/2019 z 17 lipca 2019 r. (1 500 zł), 14/2019 z 22 lipca 2019 r. (1 500 zł), 17/2019 z 26 sierpnia 2019 r. (20 000 zł), 20/2019 z 8 października 2019 r. (5 000 zł).

⁴⁵ Tj. nr: 19-FVS/0012 z 30 sierpnia 2019 r., FAK/1/11/2019 z 7 listopada 2019 r., FAK/3/11/2019 z 29 listopada 2019 r., FAK/3/12/2019 z 19 grudnia 2019 r., FAK/4/12/2019 z 31 grudnia 2019 r.

nich protokołach odbioru⁴⁶ stwierdzono, że wykonane zostały prace określone w Ofercie, tj.: roboty ziemne, fundamenty i stan „0”, suteryny i parter. Faktycznie podczas oględzin stwierdzono, że zamiast fundamentów i piwnicy/suteryny, których wykonanie przewidywał projekt budowlany zatwierdzony decyzją Starosty Nowotarskiego z dnia 17 grudnia 2012 r., wykonano jednolitą betonową płytę fundamentową, a na niej wybudowano parter i piętro.

(akta kontroli str. 44, 60, 98, 102, 106, 110, 132-147, 255-256, 273-289)

Sekretarz Generalny TSwP wyjaśnił, że w ww. dokumentach wpisano wykonanie prac określonych w Ofercie, ze względu na konieczność zachowania jednolitego nazewnictwa, zgodnie z oczekiwaniami MSWiA. Jednocześnie potwierdził, że w ramach Zadania wybudowano płytę fundamentową oraz dwie kondygnacje, które zastąpiły suterynę i parter.

(akta kontroli str. 245, 345)

III. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o skorygowanie sprawozdania końcowego z realizacji Zadania i przesłanie go do MSWiA.

W związku z prowadzonym przez Ministra SWiA postępowaniem administracyjnym mającym na celu ustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi, NIK odstępuje od sformułowania wniosku o zwrot przez Towarzystwo nienależnie pobranej dotacji na rachunek MSWiA.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 16 grudnia 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Jan Sulima
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

p.o. WICEDYREKTORA
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie

.....
Michał Musiał
podpis

⁴⁶ Tj. z dnia: 7 listopada 2019 r., 29 listopada 2019 r., 19 grudnia 2019 r. i dwóch z 31 grudnia 2019 r.

